

צְפוּנִית מְעַרְבִית, דְּהָא מְעַרְב דְּאִיהִי בְּה' שְׁהָרֵי הַמְּעַרְב, שְׁהוּא בְּה' אַחְרוּנָה, נוֹסַע מֵהַצָּפוֹן. וְעַל זֶה הַצָּפוֹן נוֹסַע לְמְעַרְב. מְעַרְבִית דְּרוּמִית - הִיא הוֹלְכַת (לְהַתְחַבֵּק) לְהַתְחַבֵּר בְּדָרוֹם כְּמוֹ שְׁדָרוֹם תְּלוּי בַּמְזָרְח, וְחֻזְקוֹ הוֹלֵךְ בְּרֵאשִׁית. כִּף גַּם הַמְּעַרְב הוֹלֵךְ (לְהַתְחַבֵּק) לְהֶאָחוֹז בְּדָרוֹם. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיְמִינֵנו תַּחְבֵּקֵנִי. הַיְמִין הַזֶּה הוּא הַדָּרוֹם, בְּגִלְל זֶה יוֹנֵק מִשְׁנֵי צְדָדִים - מֵצָפוֹן וּמִדָּרוֹם. זֶהוּ שְׁכָתוּב שְׁמֵאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיְמִינֵנו תַּחְבֵּקֵנִי. שְׁמֵאלוֹ - זֶהוּ צָפוֹן, וַיְמִינֵנו - זֶהוּ דָרוֹם.

וְסוּד זֶה לְמַדְנָה, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְאוֹחֶזֶת הַבֶּן הַזֶּה בְּדָדָי, וְעַל זֶה יֵשׁ לְבָנֵי אָדָם לְתַת מִטָּתָם בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְזֶה לְמַד אוֹתֵי אָבָא, שְׁנוֹתָנִים לוֹ בְּנִים זְכָרִים. שְׁהָרֵי הוּא הַתְּכּוּן כְּלָפֵי הָאֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּשְׁלֵמוֹת הַכֹּל, לְגַבֵּי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וּלְגַבֵּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁמֵאִירִים (שְׁהִיא) שְׁהִיא בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם - וְדָאֵי יִהְיוּ לוֹ בְּנִים זְכָרִים.

וּבְבַר צְרִיף לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה. וְכִמוֹ שְׁמִרְאָה מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, כִּף מְעוֹרֵר לְמַעֲלָה, וּפְרָשׁוּהָ. שְׁמַע רַבִּי פְּנִחָס וְנָשֵׁק לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְכָה וְצַחֵק וְאָמַר, אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים כז) ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא וְגו'. ה' אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי, כִּיּוֹן שְׁאָדָם הִסְתַּפַּל (בְּאִחַז) בְּאוֹר שְׁלִמְעֵלָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאִיר עֲלָיו, לֹא פוֹחֵד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (יִשְׁעִיה ס) וְעֲלִיף יִזְרַח ה' וּכְבוֹדוֹ עֲלִיף יִרְאָה. ה' מְעוֹז חַיִּי, כִּיּוֹן שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹחֶז בְּאָדָם, לֹא יִפְחַד בְּאוֹתוֹ עוֹלָם

צְפוּנִית מְעַרְבִית, דְּהָא מְעַרְב דְּאִיהִי בְּה' בְּתַרְאָה, נִטְלָא מֵצָפוֹן. וְעַל דָּא צָפוֹן אֲזִיל לְמְעַרְב. מְעַרְבִית דְּרוּמִית, הִיא אֲזִילָא (כ"א לְהַתְחַבֵּק) לְאֶתְחַבְּרָא בְּדָרוֹם, כְּמָה דְּדָרוֹם תְּלִיָא בַּמְזָרְח, וְתוֹקְפִיה אֲזִיל בְּשֵׁרוּתָא. הָכִי נָמִי מְעַרְב, אֲזִילָא (כ"א לְהַתְחַבֵּק) לְאֶתְאֲחַדָא בְּדָרוֹם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) וַיְמִינֵנו תַּחְבֵּקֵנִי. יְמִינָא דָא הוּא דָרוֹם. בְּגִין כִּף יִנְקָא מִתְרִין סְטְרִין, מֵצָפוֹן וּמִדָּרוֹם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׁמֵאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיְמִינֵנו תַּחְבֵּקֵנִי. שְׁמֵאלוֹ דָא הוּא צָפוֹן, וַיְמִינֵנו דָא הוּא דָרוֹם. וְרָזָא דָא אוֹלִיפְנָא, קְדָשָׁא בְרִיף הוּא יְהִיב מִטְּתִיָה, בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְאַחֲיִדַת לְהֵאֵי בֶן וְדָאֵי. וְעַל דָּא אֵית לְהוּ לְבָנֵי נְשָׂא לְמִיָּהֵב מִטְּתִיָהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְהָכִי אוֹלִיף לִי אָבָא. דִּיְהִיבִין לְהוּ בְּנִין דְכָרִין. דְּהָא אִיהוּ אֲתַכּוּוֹן כְּלָפֵי מְהִימְנוּתָא שְׁלִימָא עֲלָאָה, בְּשְׁלִימוּתָא דְכָלָא, לְגַבֵּי קְדָשָׁא בְרִיף הוּא דְאִיהוּ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וּלְגַבֵּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְאַנְהִירִין (כ"א דְאִיָּה) בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. וְדָאֵי יְהוּזָן לִיָּה בְּנִין דְכָרִין.

וּבְבַרָא (דף קי"ט ע"א) בְּעֵי לְאַחֲזָאָה עוֹבְדָא כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא, וּכְמָה דְאַחֲזֵי עוֹבְדָא לְתַתָּא, הָכִי נָמִי אֲתַעַר לְעִילָא, וְאוֹקְמוּהָ. שְׁמַע רַבִּי פְּנִחָס, וְנָשֵׁקִיָה לְרַבִּי אֶלְעָזָר, וּבְכָה וְחִיִּיף אָמַר, זַפְּאָה חוֹלְקֵי בְּהֵאֵי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים כז) יי אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא וְגו'. יי אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי, כִּיּוֹן דְּבַר נֶשׂ אִסְתַּפַּל (ג"א אֲתַאֲמַר) בְּנִהוּרָא דְלְעִילָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אֲנַהִיר עֲלֵיהָ, לֹא דְחִיל מְעֲלָאִין וְתַתָּאִין. כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (יִשְׁעִיה ס) וְעֲלִיף יִזְרַח יי וּכְבוֹדוֹ עֲלִיף יִרְאָה. יי מְעוֹז חַיִּי, כִּיּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אֲחִיד בִּיָּה בְּבַר נֶשׂ, לֹא מִסְתַּפִּי בְּהוּא עֲלָמָא